

خبرایات

آقای دکتر، اورژانس!

جواد طوسی

● گویا گوش شیطان کر، یکی از فیلم‌های جدید اکران سینماها به نام «شیفت شب»، ساخته نیکو کریمی، فروش خوبی داشته است. هرچند که با یکی، دو تا کل بهار نمیشه و این اتفاق باید درمورد فیلم‌های دیگری که ارزش و قابلیت اقبال عمومی را دارند، مثل فیلم «جامه‌دران» نیز بیفتد. اگر هم بخوایم همه کاسه کوزه‌ها را سر سیاست و اقتصاد و بی‌دل‌ودماغی مردم خالی کنیم، این سؤال مطرح می‌شود که چرا درباره تئاتر وضع این‌گونه نیست و در آنجا شور و حال و رغبت بیشتری مشاهده می‌شود؟ بله، محدودبودن سالن‌های نمایش و اجرای آنها می‌تواند یکی از فاکتورها در به‌نظرآمدن این حضور کمی باشد ولی به هر تقدیر در فضای تئاتر تنوع و ارتباط خودجوش‌تری را شاهدیم که با رخوت و دل‌مردگی سینما در این دوران قابل قیاس نیست. روی همین اصل بهتر است همه اشخاص حقیقی و حقوقی که به نوعی نگران وضعیت سینما هستند (اعم از مدیران و سیاست‌گذاران دولتی، رسانه‌های گروهی، تشکل‌های سینمایی و...)، به جای موضع‌گیری‌های انتعاط ناپذیر در برابر هم و جناحی و سیاسی‌کردن قضیه، به یک همسویی و اتفاق‌نظر در جهت‌دهی درست سینما و برنامه‌ریزی کوتاه و بلندمدت آن و اعمال تمهیدات لازم برای عبور از بحران برسند. اساسا در حوزه فرهنگ و هنر تضارب آرا و ارائه طریق باید با تفاهم و روش‌های مسالمت‌آمیز صورت گیرد؛ مگر آنکه این ابزار برای بعضی‌ها وسیله و مستمسکی در جهت تصفیه حساب‌های جناحی و درون‌گروهی، سیاسی کاری و عقده‌گشایی باشد که قدر مسلم دست این اشخاص خیلی زود رو خواهد شد. در کنار دلایل گوناگون کسادِ سینما و فروش‌نداشتن اغلب فیلم‌ها، باید یکی از عوامل را در این ترافیک دیوانه‌کننده شهر تهران دید. تصور کنید شما می‌خواهید به اتفاق اهل و عیال از یک نقطه شهر به نقطه‌ای دیگر برای دیدن فیلمی بروید. چقدر باید وقت برای رسیدن به مقصد و بازگشت به خانه صرف کنید و تازه با اعصابی که در طول مسیر از شما خرد می‌شود، آیا دیگر رمق و حال‌وحوصله‌ای برای دیدن فیلم خواهید داشت یا ترجیح می‌دهید از فرصت استفاده کنید و در سالن سینما چرت کوتاهی بزنید؟ مگر اینکه خوش‌شانس باشید و در محدوده محل سکونتتان سینما یا پردیس سینمایی باشد و فیلم مورد‌نظر تا آنجا نمایش داده شود. البته کیفیت فیلم‌ها و میزان استحکام فیلم‌نامه و توانایی فیلم‌ساز در ترغیب تماشاگر به دیدن فیلم و ارتباط با دنیای او و آدم‌هایش اهمیت بسزای دارد. متأسفانه در سال‌های اخیر شاهد پس‌رفت و تماشای‌باری‌به‌هر‌جهت و بی‌انگیزه تعدادی از فیلم‌سازانی هستیم که سابقه خوب و قابل‌اعتنایی داشتند. خب، طبیعتا آنها نباید انتظار داشته باشند که تماشاجی بی‌اعتماد این زمانه از آثار ضعیفشان استقبال کند. درباره فیلم‌های گروه «هنر و تجربه» هم رفته‌رفته باید برنامه‌ریزی و نظارت‌سنجیده‌ای صورت گیرد تا اولاً آن دسته از فیلم‌هایی که توانسته‌اند تعریف درستی از هنر و تجربه ارائه دهند و با مخاطبان واقعی خود ارتباط مناسبی برقرار کنند از اکران نامحدود برخوردار باشند. ثانياً فیلم‌های ناموفقی که تصویر غلطی از این عنوان ارائه می‌دهند و تماشاگر را خرد و پش می‌زنند، در اولویت اکران قرار نگیرند و اساسا سیاستی اتخاذ شود که با توجه به حجم انبوه تولیدات در نوبت اکران، از تداوم آزمون‌وخطا در این حوزه جلوگیری شود.

جا دارد در این شرایط بحرانی و نابسامان و آمیخته با افراط و تفریط در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌های مربوط به خط تولید سالانه و اولویت‌ها و ضرورت‌ها در این زمینه، کمی واقع‌بین‌تر و درعین‌حال تخصصی‌تر برخورد کنیم و برای سینمای از رمق‌افتاده‌مان نسخه‌های درست و شفابخش بیپیچ و با ندانم‌کاری‌هایمان این بیمار را روانه اورژانس و اتاق عمل نکنیم.

شرق: در روزهای اخیر، ابوالحسن داوودی، رئیس شورای صنفی نمایش به رسانه‌ها گفت: درحالی‌که «شورای صنفی نمایش» تمایل دارد تا جلساتش را در خانه سینما برگزار کند، خانه سینما فعلا نپذیرفته است میزان این جلسات شود. ابوالحسن داوودی در گفت‌وگو با «شرق» درباره این اتفاق می‌گوید: «با آقای میرکریمی برای برگزاری جلسات در خانه سینما صحبت کردیم و گفتیم شورای صنفی آمادگی دارد که به خانه سینما منتقل شود. منتها ایشان گفتند اگر بشود بعد از جشنواره این اتفاق بیفتد، بهتر است. البته احتمالا آقای میرکریمی فکر کرده‌اند که فعلا خانه سینما آمادگی‌ای برای برگزاری جلسات ندارد و دلیل این مخالفت، مشکل جدی‌ای نیست، گرچه همین حالا هم برگزاری شورای قانونی‌ای است که وزارت ارشاد هم بر آن صحنه می‌گذارد و آیین‌نامه‌اش توسط خود اعضای صنف تعیین می‌شود و وزارت ارشاد هم در آن حضور بدون دخالت داوودی در پاسخ می‌گوید: «شورای صنفی نمایش تنها شورای قانونی‌ای است که وزارت ارشاد هم بر آن صحنه می‌گذارد و آیین‌نامه‌اش توسط خود اعضای صنف تعیین می‌شود و وزارت ارشاد هم در آن حضور بدون دخالت و رای دارد، بنابراین باید حتما جلساتش در صنف برگزار شود. چون مجموعه‌ای است از اصناف مختلف که تهیه‌کننده‌ها و پخش‌کننده‌ها و سینمادارها و کارگردان‌ها هم در آن حضور دارند و بهترین جا برای میزبانی‌اش خانه سینماست.»

دربی‌نهادی قدرت‌مند

امسا محسن امیریوسفی، کارگردانی که «خواب تلخ»۱۲سال در محاق بوده و به تازگی اکران شده و «آشغال‌های دوست‌داشتنی»اش نیز مدت‌هاست در توقیف مانده، از منظری دیگر به مسئله «شورای صنفی نمایش» نگاه می‌کند. او به «شرق» می‌گوید: «مسئله اگر صنف، کنترل و اداره اوضاع نمایش را زیرنظر داشته باشد، خیلی بهتر است و مسلما در سرنوشت اکران و چگونگی آن، صنف باید نظر بدهد؛ اما مشکل اساسی این

نمایش «خط قرمز» پس از ۳۴ سال

یکی از فرمالیست‌ترین فیلم‌های کیمیایی

فرانک آرتا: فیلم «خط قرمز» شنبه هفتم آذر با حضور مسعود کیمیایی، جمشید ارجمند، سعید زاد، فریماه فرجامی و... در تالار استاد شهناز خانه هنرمندان ایران به نمایش در آمد. سپس با حضور علی معلم، علیرضا زرین‌دست و جواد طوسی نقد و بررسی شد. **تقدیم‌نمایش «خط قرمز» به خسرو شکیبایی** در ابتدای برنامه، مسعود کیمیایی ضمن ابراز خوشحالی از نمایش این فیلم پس از ۳۴ سال، گفت: «این نمایش خیلی خاص را به روح خسرو شکیبایی تقدیم می‌کنم. «خط قرمز»، در یک روابط خصوصی نگه داشته شد و گرنه هیچ اشکالی در آن وجود ندارد. داستان فیلم، قصه یک مأمور ساواک است که عشقی را که سال‌ها در ذهنش با او زندگی کرده، در شب ازدواجش موردبازجویی قرار می‌دهد، سپس کیمیایی از سعید زاد و فریماه فرجامی خواست روی صحنه بیایند و برای حضاران سخن بگویند. فرجامی گفت: «از دیدن فیلم در کنار کیمیایی لذت بردم و یاد گذشته‌های دور افتادم. آرزو دارم باز هم فرصت کارکردن در کنار کیمیایی را داشته باشم». سعید زاد نیز بودن در کنار کیمیایی برای تماشای این فیلم پس از ۳۴ سال را مایه غرور دانست و گفت: «ایستادن در کنار کیمیایی برای من معادل کسب تمام جوایز سینمایی ایران است». بازیگرفیلم «خط قرمز» سپس یادی کرد از درگذشتگان حاضر در فیلم و از تماشاگران خواست آنها را تشویق کنند. پس از آن جواد طوسی ضمن توصیف «خط قرمز» به‌عنوان یکی از شاخص‌ترین آثار کارنامه فیلم‌سازی کیمیایی گفت: «کمال‌ان می‌توان پرسید این فیلم چرا بخوان نشده

است؟ آیا این امر مبتنی بر یک سوءتفاهم تاریخی پاپان‌ناپذیر است؟ به نظر می‌رسد دلیل آن، ارزیابی غلطی است که نسبت به سینمای کیمیایی صورت می‌گیرد. این در حالی است که صداقت تاریخی او را در سال‌های ۵۶ و ۵۷ دیده‌ایم. «خط قرمز» ضمن صحنه‌گذاشتن بر فراغ فضاهای اجتماعی کیمیایی، دارای نگاهی انسانی و فارغ از شعارگرایی است که آن را با سینمای کسانی مانند فرانچسکو ززی، کاستا گاوراس، امیرکاستاریکا و... قابل‌مقایسه می‌کند.

بررسی چالش‌های «شورای صنفی نمایش»

معمای اکران

بهترین جا برای برگزاری جلساتش، طبیعتا خانه صنفی اهالی سینماست. مهم‌ترین نکته‌ای که درباره اوضاع کنونی اکران وجود دارد، این است که سیاست‌گذاری دربارہ اکران باید به صاحبان فیلم برگردد. نه ارشاد، نه خانه سینما نباید تحت لوای شورای صنفی نمایش دربارہ اکران فیلم‌ها تصمیم بگیرند بلکه این شورا باید به یک شورای کوچک برای داوری تبدیل شود تا مثلا در وقتی تهیه‌کننده‌ای فکر کرد حشخ خورده شده، همه این مسائل پیش‌قدم شود و تعیین‌کننده باشد، که اساسا زور و قدرتی هم داشته باشد برای تغییر سرنوشت فیلم‌ها. درحالی‌که عملا ما شاهد افعال این نهاد صنفی هستیم، واقعیت این است که مسئولیت شورای صنفی نمایش، شورای پروانه نمایش و... باید بر عهده کسانی باشد که قدرت‌مندان از مواضع سینما دفاع کنند و اساسا چنین قدرتی دارند! چه بهتر که این قدرت در اختیار خانه سینما که نهاد صنفی سینماگران است، باشد!»

شورای صنفی نمایش ولزوم تغییر نقش

مهدی کرپور، که خودش نیز مدتی ریاست شورای صنفی نمایش را برعهده داشته، از منظری دیگر به این موضوع می‌نگرد و پیشنهاد یک تغییر عملکرد کلی دارد. او می‌گوید: «بحث اصلی اینجاست که شورای صنفی نمایش، باید به یک شورای داوری کوچک تبدیل شود و

بخش خصوصی واگذار شوند، تولید هم صددرد خصوصی شود، و سینماگران هم بتوانند مستقیم با مردم طرف باشند و بین تهیه‌کننده، پخش‌کننده و سینمادار هم مبادله سالم برقرار باشد.»

میزبانی خانه‌سینما، جلوگیری از فیلم‌سوزی

کامبوزیا برتوی نیز درباره اینکه خانه سینما فعلا پیشنهاد شورای صنفی نمایش را برای میزبانی نپذیرفته به «شرق» می‌گوید: «تا جایی که من در جریانم، آقای میرکریمی برای این موضوع مهلت خواستند تا بعد از جشنواره درباره‌اش تصمیم بگیرند. چه بهتر که از همین حالا چنین اتفاقی می‌افتاد؛ چون ما الان در یک اوضاع به‌هر‌ریخته‌ای هستیم و با میزبانی خانه سینما، می‌شود از این مباحث نظیر فیلم‌سوزی که راه افتاده و وقتی همه را بلند کرده، جلوگیری کرد. به‌هرحال برعهده شورای صنفی نمایش، نیز می‌گوید: «اگر قرار باشد خود فیلم‌سازها تصمیم بگیرند، اوضاع خیلی سخت‌تر می‌شود، به‌هرحال همواره لازم است یک گروهی چنین چیزی را مدیریت کنند. می‌توان فکرها‌ی تازه‌تری کرد و آیین‌نامه‌های قدیمی‌ی را به‌روز کرد، اما اگر بخوایم کلا شیوه تصمیم‌گیری برای اکران را تغییر دهیم، سخت و غیرممکن به نظر می‌رسد». شورای صنفی نمایش، ظاهرا بناسبت همین نقش حکمت در بین پخش و سینمادار ایفا کند، اما در مواردی نظیر فیلم «محمد(ص)» دیده شده که مستقیما درباره زمان و مدت اکران نیز مستقیما مداخله داشته. باین‌حال به نظر می‌رسد اگر صنف سینمایی، نقش پررنگ‌تری در این شورا داشته باشند، همان‌طور که کامبوزیا برتوی هم گفت، می‌توان از ایجاد شبهاتی مبنی بر فیلم‌سوزی و... جلوگیری کرد. باید دید مدیریت خانه سینما، چه برنامه‌ای در این زمینه خواهد داشت.

با تشریح معیارهای ارزیابی اصالت اثر صورت گرفت

پاسخ رئیس کریستیز خاورمیانه به شبهات

شرق: رئیس خاورمیانه کریستیز اشاره مستقیمی به حرف‌هایی که در مورد اصالت یکی از آثار محمصی می‌شود، نکرد اما شترمند ندیده‌ایم. دیگری می‌گوید این کار به قدرتی که هنرمند فقید شناخت می‌شود نیست یا ده‌ها نظر مشابه این جملات؛ هیچ‌یک از اینها حرف مستند، جدی و با پشتوانه‌ای نیست زیرا ما می‌گوییم هر هنرمندی یک انسان است و فرازفورد داشته؛ مثلا من یا شما چندبار شده پای کاغذی امضا کرده‌ایم و با امضای همیشگی‌ما فرق داشته است؟ به‌حتم همه آثار یک هنرمند قوی نیست و در طول فعالیتش کارهای متفاوتی کرده که ممکن است فرزندانش هم ندیده باشند. خیلی راحت است که انگ بزیم که یک کار اشتباه است ولی بدون پشتوانه حرف‌زدن هم اشتباه است. آثار نامشروع برای اینکه هنرمندشان را بزرگ نگه دارند، از روی دلسوزی این‌کار را می‌کنند، حال آنکه چنین اظهارنظرهای احساساتی‌ای بیشتر به ضرر هنرمندشان تمام می‌شود؛ ما به همه نظرات گوش می‌دهیم اما براساس نظرات کارشناسان و متخصصان خبره درباره اصالت آثار تصمیم می‌گیریم». رئیس کریستیز خاورمیانه افزود: «حراج کریستیز پشت درهای بسته انجام نمی‌شود، شفاف است و در حضور جمعیت آشنا به هنر آثار به فروش می‌رسند، حتی یک ماه قبل از حراج، همه آثار در کاتالوگ چاپی و نیز وب‌سایت منتشر می‌شود تا همه کارشناسان روی آن دقت کنند و این منجر می‌شود به اینکه اگر کسی نظری با ایده‌ای دارد وقت باید نظرش را اعلام کند و ما مشتاقانه این نظرات را می‌گیریم و این نقطه قوت ماست، چون می‌اندیشیم مردم اگر از کریستیز خرید کنند، شب با خیال راحت می‌خوایند. مردم می‌دانند که اگر اتفاقی بیفتد کریستیز یک سیستم ضمانتی مطمئن دارد، ما پول را برمی‌گردانیم و مشکل را حل می‌کنیم». او در مورد تردید در صحت اصالت یک اثر در کشورهای دیگر نیز عنوان کرد: «مهم این است که ورود یک اثر جعلی به مارکت هنر امری غیرعادی و حادثه‌ای غیرمترقبه نیست؛ همه‌جای دنیا این اتفاق می‌افتد؛ لندن، پاریس، نیویورک و... این اتفاق مختص خاورمیانه نیست، تا وقتی هنر هست، هنر قلابی هم خواهد بود، این یک واقعیت است و اینکه ما حتما تیم‌های ارزیابی جدیدی را به جمعمان اضافه خواهیم کرد؛ حتما گروه بزرگ‌تری از کارشناسان این‌کارها را بررسی می‌کنند. تمام سعی‌ما ن را می‌کنیم تا در درازمدت همان کمتر از یک‌درصد تردید در طول ۱۰ سال هم اتفاق نیفتد.»

چهره روز

معمداً آریا، بهترین بازیگر جشنواره «بسفر» شد

● **شرق:** هم‌زمان با تقدیر ویژه از فاطمه معمداً‌ریا در جشنواره آسیا پاسیفیک، جایزه بهترین بازیگر در جشنواره بین‌المللی بسفر استانبول نیز برای بازی در فیلم «نبات» به فاطمه معمداً‌ریا اهدا شد. «نبات» به کارگردانی الجین موسی اوغلو، پیش‌تر در جشنواره ونیز ۲۰۱۴ به نمایش درآمده و همچنین در اسکار ۲۰۱۵ نماینده کشور آذربایجان بود. این فیلم روایتگر داستان زنی به نام «نبات» (با بازی فاطمه معمداً‌ریا) است که در پیجوه جنگ در یک روستای دورافتاده و کوچک زندگی می‌کند و از طریق فروش شیر تنها گاوش امرار معاش می‌کند. با گسترش جنگ، روستای محل زندگی «نبات» کاملا متروک شده و او به‌عنوان تنها ساکن این روستای جنگ‌زده باقی می‌ماند. «نبات» در جشنواره ونیز نیز حضور داشت و تابه‌حال بیش از ۱۰ جایزه از فستیوال‌های مختلف در سراسر دنیا ازجمله جشنواره بین‌المللی فجر دریافت کرده است. معمداً‌ریا بازیگری است که جایزه بهترین بازیگر زن سی‌وینچمین دوره جشنواره مونترال، جایزه هانری لانگ لوای جشنواره فیلم ونسن و... در سطح بین‌الملل از آن خود کرده است.

زیر آسمان فیر وزهای

خواب تلخ تعبیر شد

● **شرق:** پنجاه‌وپنجمین آیین دیدار فیلم‌های گروه «هنر و تجربه»، شامگاه هفتم آذرماه با نمایش فیلم سینمایی «خواب تلخ» به کارگردانی محسن امیریوسفی برگزار شد.محسن امیریوسفی که پس از ۱۲ سال قلمش را روی پرده سینما همراه با مخاطبانش می‌دید، گفت: «همان‌طور که در نشست مطبوعاتی فیلم گفتم، سعی می‌کنم فکر کنم من محسن، ۳۲ ساله هستم در سال ۸۲ و همه‌چیز خوب است و اتفاقی نیفتاده. سعی می‌کنم ۱۲سال‌ی را که گذشت، تجربه و درسی برای خودم بدانم و خوشحالی امشب را نیمه بر لیوان ببینم که اکران فیلم و دیده‌شدن آن توسط مردم داخل ایران است؛ اتفاقی که هر فیلمی باید برایش بیفتد. این کارگردان با یادکردن از عوامل فیلمش افزود: «یک سری از عوامل فیلم اینجا حضور دارند، یک سری خارج از این سالن هستند و یک سری خارج از این دنیا و فوت کرده‌اند متأسفانه که این، هم تلخ است و هم طنز. امیدوارم خداندن یکی، دونفری را که فوت کردند و نماندند تا این فیلم را ببینند رحمت کند و خداندن رحمت کند کسانی را هم که ۱۲سال جلو رده‌شدن این فیلم را گرفتند». او از حاضرین، خواست تا عوامل حاضر در سالن، یعنی محمدرضا دلیاک و حسین مهدوی (صداگذاران فیلم)، حسین قوچیان (صداپرداز)، بیارم فضلی (مدیرفیلم‌برداری)، سهیل رحیمی و ابراهیم قایاندر (دستیاران کارگردان) و مهناز محمدی (برنامه‌ریز) را مورد تشویق قرار دهند. امیریوسفی با پایان اظهار امیدواری کرد که با صوری و تعامل هرچه‌بیشتر، برای سینمای غیرودلّتی و غیرتجاری اتفاقات بهتری بیفتد.

مجیدانتظامی

راهی بیمارستان شد

● **مجید انتظامی.** آهنگ‌ساز معاصر صبح روز یکشنبه به دلیل عارضه قلبی راهی بیمارستان یکشنبه به دلیل عارضه قلبی راهی بیمارستان شد. عزت‌الله انتظامی، بازیگر و پدر مجید انتظامی آهنگ‌ساز و موسیقیدان به هنر آتلاین، گفت: متأسفانه مجید صبح دیروز به دلیل مشکلات قلبی و گرفتگی یکی از عروق قلبش راهی بیمارستان شد و فعلا تحت مداواست. انتظامی ادامه داد: شرایط او درحال‌حاضر رو به بهبود است و خدا را شکر خطر رفع شده است. وی افزود: با اعلام رضایت پزشکان او به طور حتم امروز از بیمارستان مرخص خواهد شد.

ارکستر سمفونیک روی سن نرفت

منع نوازندگی زنان برای اجرای سرودملی

● **اجرای کنسرت ارکستر سمفونیک تهران** در افتتاحیه رقابت‌های کشتی باشگاه‌های جهان به‌دلیل نوازندگی زنان، لغو شد. به گزارش «ایسنا»، منع نوازندگی زنان روی صحنه اجرا در شهرستان‌ها به یک موضوع عادی تبدیل شده است، اما تاکنون در تهران مانعیتی از این زمینه وجود نداشت که بانوان نوازنده با سباب کامل در کنسرت‌ها حضور داشته کنند. باین‌حال، اجرای ارکستر سمفونیک تهران در مجموعه ورزشی آزادی لغو و اعلام شد که احتمالا دبلیش این است که تقریبا نییمی از نوازندگان این ارکستر را زنان تشکیل می‌دهند. علی رهبری که مدیریت هنری ارکستر سمفونیک تهران را برعهده دارد، دراین‌باره به خبرنگار سرویس موسیقی ایسنا تصریح کرد: نوازندگان زن قرار بود سرود رسمی کشور را اجرا کنند و این برخورد با آنها خجالت‌آور بود. قرار نبود زنان کار خاصی انجام دهند. فقط چند قطعه مشخص را اجرا می‌کردند. چرا نباید آنها بتوانند سرود رسمی کشورشان را اجرا کنند؟